

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 464/2024-31

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a sudcov Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] zastúpeného advokátom JUDr. Davidom Vöröšom, Landererova 8, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. B2-55Er/181/2012 a postupu Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 18CoE/463/2016 a sp. zn. 1CoE/36/2020 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Mestského súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. B2-55Er/181/2012 a postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 18CoE/463/2016 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Mestskému súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. B2-55Er/181/2012 **p r i k a z u j e** konať bez zbytočných prietahov.
3. Sťažovateľovi **p r i z n á v a** finančné zadosťučinenie v sume **2 000 eur**, ktoré **j e** Mestský súd Bratislava IV **p o v i n n ý** vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Sťažovateľovi **p r i z n á v a** finančné zadosťučinenie v sume **300 eur**, ktoré **j e** Krajský súd v Bratislave **p o v i n n ý** vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Mestský súd Bratislava IV a Krajský súd v Bratislave **s ú p o v i n n é** nahradiť sťažovateľovi spoločne a nerozdielne trovy konania v sume **485,12 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
6. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a jeho argumentácia

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 6. augusta 2024 a prijatou na ďalšie konanie uznesením ústavného súdu č. k. IV. ÚS 464/2024-11 z 24. septembra 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom všeobecných súdov označených v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje uložiť mestskému súdu príkaz konať bez zbytočných prietahov, priznať primerané finančné zadost'učinenie vo výške 5 000 eur proti každému z porušovateľov a náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh vyplýva, že v exekúcii vedenej iným oprávneným proti povinnému (istina 28 600 eur) prihlásil sťažovateľ do rozvrhového pojednávania o rozvrhu výťazku z dražby nehnuteľnosti (rozdeľovaná podstata je vo výške 9 100,61 eur) svoju pohľadávku voči povinnému (istina 20 250 eur vymáhaná v osobitne vedenej exekúcii). Okresný súd Bratislava II uznesením č. k. 55Er/181/2012-102 z 10. decembra 2015 vyhovel námietkam sťažovateľa proti rozvrhu výťazku a rozvrh výťazku neschválil. Krajský súd uznesením č. k. 18CoE/463/2016-139 z 29. decembra 2017 odmietol odvolanie súdneho exekútora. Po opätovnom rozvrhovom pojednávaní konanom 14. novembra 2019 okresný súd uznesením č. k. 55Er/181/2012-213 z 12. júna 2020 odmietol námietky oprávneného proti rozvrhu výťazku a schválil rozvrh výťazku. Krajský súd na odvolanie oprávneného uznesením č. k. 1CoE/36/2020-293 z 26. augusta 2021 toto uznesenie mestského súdu v celom rozsahu zrušil a vec vrátil na nové konanie a rozhodnutie. Mestský súd následne uznesením č. k. B2-55Er/181/2012-537 z 21. mája 2024 námietkam oprávneného proti rozvrhu výťazku vyhovel a rozvrh výťazku z predaja nehnuteľnosti neschválil. Sťažovateľ podal proti tomuto uzneseniu mestského súdu odvolanie.

3. K schváleniu rozvrhu výťazku z dražby nehnuteľnosti nedošlo ani po viac ako 10 rokoch od udelenia príklepu vydražiteľovi, konanie mestského súdu je postihnuté dlhodobými zbytočnými prietahmi. Sťažovateľ je účastníkom konania v časti rozvrhu výťazku z dražby nehnuteľnosti. Vec nie je po skutkovej a právnej stránke zložitá, ide o riešenie jednej právnej otázky a súdy rozhodujú „od stola“. Sťažovateľ nezapríčinil svojím postupom žiadne prietahy v konaní. Okresný súd o prvých námietkach sťažovateľa rozhodol približne po roku a pol. O odvolaní proti tomuto rozhodnutiu rozhodoval krajský súd približne dva roky. O ďalšom odvolaní rozhodoval krajský súd približne rok. Po vrátení na ďalšie konanie rozhodoval mestský súd približne tri roky. Okolnosti prípadu odôvodňujú priznanie finančného zadost'učinenia, pretože i) od prvého rozvrhového pojednávania uplynulo viac ako 10 rokov a rozvrh výťazku nebol schválený, ii) prietahy sú výlučne zapríčinené nekonaním súdov, iii) súdy boli nečinné viac ako 7,5 roka, iv) predmetom konania je vymoženie pohľadávky sťažovateľa a prietahy ho uvádzajú do stavu vysokej právnej neistoty, priamo teda zasahujú do jeho majetkovej sféry. Primerané zadost'učinenie je v sume 1 000 eur za každý rok prietahov.

II.

Vyjadrenie mestského súdu a krajského súdu

II.1. Vyjadrenie mestského súdu:

4. Predsedníčka mestského súdu vo vyjadrení doplnila relevantné úkony podľa spisu. Okresný súd uznesením č. k. 55Er/181/2012-18 z 25. novembra 2013 schválil príklep udelený 6. septembra 2013 vydražiteľovi pri dražbe označenej nehnuteľnosti. Súdny exekútor predložil súdu 27. júna 2014 návrh na schválenie rozvrhu výťažku z dražby nehnuteľnosti. Sťažovateľ doručil 19. augusta 2014 okresnému súdu vyjadrenie k zápisnici z rozvrhu výťažku z dražby nehnuteľnosti. Uznesením z 10. decembra 2015 okresný súd vyhovel námietkam a neschválil rozvrh výťažku zo 7. mája 2014. Súdny exekútor podal 11. januára 2016 odvolanie proti druhému výroku a 13. septembra 2016 bol spis predložený krajskému súdu. Krajský súd uznesením z 29. decembra 2017, ktoré nadobudlo právoplatnosť 31. januára 2018, odvolanie odmietol. Súdna exekútorka predložila 16. januára 2020 spis okresnému súdu na rozhodnutie o schválení rozvrhu výťažku. Okresný súd uznesením z 12. júna 2020 námietky oprávneného proti rozvrhu výťažku odmietol a schválil rozvrh výťažku. Odvolanie oprávneného bolo okresnému súdu doručené 15. júla 2020 a spis bol predložený krajskému súdu 20. novembra 2020. Krajský súd uznesením z 26. augusta 2021 (ktoré nadobudlo právoplatnosť 20. októbra 2021) zrušil uznesenie okresného súdu z 12. júna 2020 a vrátil mu vec na ďalšie konanie. Mestský súd potom uznesením z 21. mája 2024 vyhovel námietkam oprávneného proti rozvrhu výťažku a rozvrh výťažku v zmysle zápisnice zo 14. novembra 2019 neschválil.

5. K časti konania predchádzajúcej uzneseniu okresného súdu z 10. decembra 2015 o prvých námietkach sťažovateľa a súvisiacemu tvrdeniu o nečinnosti približne rok a pol predsedníčka súdu uviedla, že súd nebol úplne nečinný, pretože uznesením z 13. augusta 2014 neschválil príklep udelený 6. júna 2014 súdnym exekútorom vydražiteľovi pri dražbe ďalšej nehnuteľnosti. Toto uznesenie zaslal súd 18. augusta 2014 účastníkom konania, oprávneným osobám a súdnemu exekútorovi a zároveň troch ďalších súdnych exekútorov vyzval na oznámenie dátumu doručenia návrhu na zriadenie exekučného záložného práva k uvedenej ďalšej nehnuteľnosti. Okresný súd 3. septembra 2014 vykonal úkony na zistenie pobytu manželky povinného. Súdnemu exekútorovi okresný súd 17. septembra 2014 zaslal oznámenie (odpoveď na podanie z 5. septembra 2014), že nemá kompetenciu zrušiť uznesenie z 13. augusta 2014, a tiež urgoval oznámenie skutočností žiadaných výzvou z 18. augusta 2014. Podľa pokynu z 19. mája 2015 okresný súd zaslal súdnemu exekútorovi oznámenie o zotrvaní na oznámení zo 17. septembra 2014 a vrátil mu spis na účely vyčíslenia trov exekúcie z dôvodu podania návrhu na zmenu exekútora oprávneným. Spis bol súdnemu exekútorovi doručený 27. mája 2015 a vyčíslenie mal zaslať v lehote 15 dní.

6. K časti konania predchádzajúcej vydaniu uznesenia z 21. mája 2024 predsedníčka mestského súdu uviedla, že v ňom došlo k viacnásobnej zmene zákonného sudcu (1. októbra a 8. decembra 2021, 1. augusta 2023 a 17. mája 2024). Mestský súd okrem toho 9. januára 2024 dal pokyn na vyžiadanie exekučného spisu od súdnej exekútorky, 29. januára 2024 vyzval oprávneného na oznámenie spisovej značky konania o jeho žalobe o určenie poradia exekučného záložného práva. Vyšší súdny úradník dal 14. februára 2024 pokyn na zapožičanie spisu pôvodne vedeného

okresným súdom pod sp. zn. 9C/63/2019 a 29. februára 2024 pokyn na vyzvanie katastra nehnuteľností.

7. Podľa predsedníčky mestského súdu bol okresný súd v napadnutom konaní po určitú dobu nečinný, konkrétne od 17. septembra 2014 do 19. mája 2015 a od 19. mája 2015 do 10. decembra 2015. Súd nezostal nečinný počas celého namietaného obdobia, keďže vykonával ďalšie potrebné úkony. Druhé namietané obdobie možno sčasti objektívne odôvodniť zmenou zákonného sudcu, implementáciou reformy súdnej mapy a súvisiacim značným množstvom exekučným spisov presunutých mestskému súdu. Nečinnosť súdu za roky 2022 a 2023 možno považovať prevažne za nedôvodnú a nezapríčinenu správaním strán sporu. Od 9. januára 2024 mestský súd začal konať plynule.

II.2. Vyjadrenie krajského súdu:

8. Predseda krajského súdu odkázal na vyjadrenia predsedníčok senátov, ktoré rozhodovali v predmetných konaniach.

9. K veci sp. zn. 18CoE/463/2016 JUDr. Paulína Pacherová uviedla, že sa nestotožňuje s tvrdením, že odvolací súd rozhodoval približne 2 roky, a s argumentáciou o neprimeranej dĺžke odvolacieho konania. Vychádzajúc z kritérií ústavného súdu pre hodnotenie zbytočných prietáhov, uviedla, že konanie na odvolacom súde začalo 14. septembra 2016, inicioval ho súdny exekútor. Konanie nebolo vecou skutkovo a právne náročnou, avšak ani vecou prednostnou vyžadujúcou si väčšiu rýchlosť konania, išlo o konanie s tzv. primeranou rýchlosťou, ktoré sa vybavuje podľa poradia nápadu vecí. Odvolací súd uznesením z 29. decembra 2017 odmietol odvolanie ako podané neoprávnenou osobou. Odvolacie konanie tak trvalo do rozhodnutia 1 rok, 3 mesiace a 15 dní. V ďalšej časti vyjadrenia poukázala na stav v súdnom oddelení v uvedenom čase. Bezvýhradne sa nestotožnila s tvrdením, že sťažovateľ svojím správaním dĺžku konania ani vznik prietáhov nijako neovplyvnil ani nezavinil, pretože odvolanie podal súdny exekútor, ktorý v zmysle právnej úpravy nebol považovaný za subjekt legitimovaný na podanie odvolania proti výroku uznesenia o neschválení rozvrhu výťažku. Sťažovateľ neozrejml, či po zistení, že uznesenie okresného súdu z 10. decembra 2015 napadol vo výroku o neschválení rozvrhu odvolaním súdny exekútor, ho minimálne kontaktoval a napríklad ho žiadal o nápravu tohto stavu, keďže exekútor nemohol byť procesne úspešný, a preto podľa predsedníčky senátu v tomto odvolacom konaní postup súdu nemal za následok vznik zbytočných prietáhov a ani porušenie označených práv.

10. K veci sp. zn. 1CoE/36/2020 JUDr. Viera Marková uviedla, že sa nestotožňuje s argumentáciou o neprimeranej dĺžke odvolacieho konania. Konanie nebolo svojou povahou prednostnou vecou a od nápadu do rozhodnutia trvalo 9 mesiacov a 6 dní. Vzhľadom na celkový stav zaťažnosti senátu 1Cob v danom období a personálne podmienky neumožňujúce rozdeľovanie spisov trom sudcom spravodajcom v rámci senátu ide o primeranú lehotu bez existencie objektívnych alebo subjektívnych prietáhov na strane senátu, a preto podľa nej v tomto odvolacom konaní postup súdu nemal za následok vznik zbytočných prietáhov a ani porušenie označených práv.

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

11. Súdne konanie je potrebné viesť rýchlo, účelne a bez prietáhov. Základnou povinnosťou súdu je zabezpečiť taký procesný postup v každom súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie (I. ÚS 96/2019). Nielen nečinnosť, ale aj nesústredená a neefektívna činnosť štátneho orgánu (všeobecného súdu) môže zapríčiniť porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (napr. I. ÚS 376/06, III. ÚS 90/07). Všeobecný súd v rozsahu svojej právomoci nesie zodpovednosť aj za zabezpečenie efektívneho postupu, aby smeroval k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ nachádzal v predmetnej veci počas konania.

12. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorého obsah je v zásade rovnaký [IV. ÚS 302/2020]), ústavný súd zohľadňuje v okolnostiach konkrétneho prípadu tri základné kritériá, ktorými sú (1) právna a faktická zložitnosť veci, o ktorej súd rozhoduje, (2) správanie účastníka súdneho konania a (3) postup samotného súdu. V rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa.

13. Pokiaľ ide o kritérium právnej a faktickej zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že exekučné konanie spravidla treba považovať za konanie po právnej stránke, ako aj po faktickej (skutkovej) stránke za pomerne jednoduché (I. ÚS 702/2013). Aj sťažovateľ tvrdil, že vec nie je zložitá, a ani jeden z dotknutých súdov toto tvrdenie nespochybnil. Právoplatné rozhodnutie o schválení rozvrhu výťažku dražby nehnuteľnosti a o námietkach sťažovateľa má nepochybne pre neho subjektívny význam. Z rozvrhu výťažku má dôjsť k uspokojeniu jeho pohľadávky, a to aj napriek tomu, že v namietanej exekúcii nemal postavenie oprávneného. Jeho majetkový záujem na schválení rozvrhu výťažku predstavuje jeho občianskoprávnu vec. Z hľadiska judikatúry ústavného súdu, resp. Európskeho súdu pre ľudské práva nejde o konanie, pri ktorom je zvýšená požiadavka na rýchlosť.

14. Pokiaľ ide o kritérium správania sťažovateľa, ústavný súd sa stotožnil s tvrdením sťažovateľa, že nezapríčinil svojím postupom žiadne prietahy v konaní. Ústavný súd sa nestotožnil s výhradou krajského súdu k správaniu sťažovateľa v rámci odvolacieho konania vedeného pod sp. zn. 18CoE/463/2016. Aj prípadný úspech krajským súdom naznačovaného konania sťažovateľa by mohol viesť nanajvýš k späťvzatiu odvolania súdnym exekútorom a krajský súd by musel napokon rozhodnúť (s tvrdenou tzv. primeranou rýchlosťou) o zastavení odvolacieho konania, hoci je pravda, že by k právoplatnosti napadnutého rozhodnutia došlo, akoby nebolo podané odvolanie. Navyše „nekontaktovanie“ súdneho exekútora nemožno považovať za porušenie akejkoľvek právnej povinnosti vyplývajúcej mu zo zákona, preto výhrada krajského súdu na spochybnenie záveru, že sťažovateľ svojím správaním neprispel k vzniku zbytočných prietáhov, nepostačuje. Ústavný súd nevidí dôvod pričítať sťažovateľovi postup súdneho exekútora vedúci k odvolaciemu konaniu.

K postupu mestského (predtým okresného) súdu:

15. Pri hodnotení postupu všeobecných súdov dáva ústavný súd do pozornosti v súvislosti s povahou exekučného konania, že právomoc je v exekučnom konaní rozdelená medzi dva exekučné orgány – všeobecný súd a súdneho exekútora. Všeobecný súd zodpovedá za riadny výkon exekúcie, a to predovšetkým vo fázach, kde sa rozhoduje o právach a povinnostiach povinného. Tak to je napríklad pri vydaní poverenia na vykonanie exekúcie, pri rozhodovaní o návrhoch povinného a pod. Naproti tomu súdny exekútor je pri vedení exekúcie samostatný, napríklad pri voľbe spôsobu exekúcie a pod. Vychádzajúc z uvedeného, k zbytočným priet'ahom v exekučnom konaní môže zo strany všeobecného súdu dochádzať vtedy, ak mu je zákonom zverená právomoc a povinnosť rozhodovať. Všeobecný súd v tomto rozsahu zabezpečuje plynulý priebeh exekučného konania tak, aby nedošlo k zbytočným priet'ahom a aby bol čo najskôr odstránený stav právnej neistoty oprávneného a povinného v exekučnom konaní.

16. Inými slovami, špecifikom exekučného konania je to, že je spravidla „v rukách“ súdneho exekútora a exekučný súd v jeho rámci koná a rozhoduje len na základe procesných návrhov účastníkov exekučného konania, resp. súdneho exekútora, preto namietat' porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy možno na ústavnom súde vo vzťahu k exekučnému súdu len vtedy, ak tento má reálne o čom rozhodovať (II. ÚS 349/2017, IV. ÚS 60/2018).

17. V posudzovanom prípade je preto potrebné posudzovať primeranosť dĺžky konania v súvislosti s porušením označených práv postupom súdov v prvom časovom období od podania návrhu na schválenie rozvrhu výťažku dražby nehnuteľnosti (27. júna 2014, resp. námietok proti rozvrhu výťažku 19. augusta 2014) do právoplatnosti uznesenia krajského súdu z 29. decembra 2017 (t. j. do 31. januára 2018). Druhé časové obdobie rozhodovania súdov je od podania nového rozvrhu výťažku 16. januára 2020 až doteraz. Od s'ťažovateľom tvrdenej celkovej doby rozhodovania začínajúcej 27. júna 2014 a plynúcej doteraz je preto potrebné odpočítat' obdobie od 1. februára 2018 do 15. januára 2020 (takmer dva roky), keď súdy nemali procesný návrh, o ktorom by mali rozhodovať. Účastníci opisujú zhodne postup konajúcich súdov, preto ústavný súd vychádzal z ich tvrdení ako z nespornej skutočnosti.

18. Pri hodnotení postupu súdu v čase od doručenia návrhu na schválenie rozvrhu výťažku (27. júna 2014) do predloženia veci odvolaciemu súdu (13. septembra 2016) ústavný súd uvádza, že nerozhodnutie o návrhu, resp. námietkach s'ťažovateľa nemožno odôvodniť potrebou rozhodnutia o ďalšom procesnom návrhu (schválenie príklepu dražby ďalšej nehnuteľnosti). Vykonávané úkony okresného súdu nepredstavovali také prekážky, ktoré by bránili rozhodnúť skôr o námietkach proti rozvrhu výťažku a o návrhu na schválenie samotného rozvrhu výťažku. Mestský súd vo vyjadrení v zásade uznal nečinnosť v rozsahu september 2014 až december 2015, k tomu ústavný súd považuje za neefektívnu aj dĺžku obdobia predkladania spisu s odvolaním súdneho exekútora krajskému súdu (január až september 2016). Z uvedených dôvodov ústavný súd konštatuje zbytočné priet'ahy v tomto období v trvaní približne 1 roka a 6 mesiacov.

19. Ďalšie obdobie konania okresného súdu je ohraničené doručením nového rozvrhu výťažku 16. januára 2020 a predložením odvolania oprávneného so spisom krajskému súdu 20. novembra 2020, ako aj neskôr po návrate veci z odvolacieho súdu v septembri 2021 do vydania

uznesenia z 21. mája 2024. Mestský súd uznal vznik priet'ahov po návrate veci z odvolacieho súdu, pričom ústavný súd bez akýchkoľvek pochybností považoval obdobie od októbra 2021 do januára 2024 (2 roky, 2 mesiace, 21 dní) za obdobie nečinnosti bez akéhokoľvek úkonu. Sťažovateľ nenamietal zvyšné obdobie, keď konal okresný súd, resp. mestský súd.

20. V súhrne ústavný súd k postupu mestského súdu uvádza, že zistené skutočnosti postačujú na vyvodenie záveru, že ním došlo k vzniku zbytočných priet'ahov. Postup mestského súdu v napadnutom konaní nesmeroval efektívne k rýchlemu odstráneniu stavu právnej neistoty sťažovateľa vyvolanej jeho námietkami proti rozvrhu výťažku dražby. Primárne svojou nečinnosťou a neefektívnou činnosťou mestský súd prispel podľa zistenia ústavného súdu k dĺžke napadnutého konania v takom rozsahu, že došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto ústavný súd vyslovil, že tieto práva sťažovateľa porušené boli.

K postupu krajského súdu:

21. Podľa krajského súdu sa konanie vedené pod sp. zn. 18CoE/463/2016 nevyznačovalo zložitou, k tomu predkladá „návod“, ako sťažovateľ mohol dosiahnuť skoršie ukončenie odvolacieho konania vzhľadom na zjavnú neprípustnosť odvolania. Za takýchto okolností nie je jasné, prečo krajskému súdu rozhodovanie o zjavne neprípustnom odvolaní zabralo 1 rok, 4 mesiace a 9 dní. Pri ďalšom odvolacom konaní so sp. zn. 1CoE/36/2020 trvalo meritórne rozhodovanie 10 mesiacov a 8 dní (od predloženia veci 20. novembra 2020 do vrátenia spisu okresnému súdu 27. septembra 2021, pozn.). Ústavný súd považuje za dôležitú okolnosť, že v čase druhého odvolacieho konania už uplynulo viac ako sedem rokov od schválenia príklepu na dražbe. V tejto súvislosti je preto potrebné vnímať dĺžku oboch odvolacích konaní vo vzájomnej spojitosti, čo zodpovedá pohľadu Európskeho súdu pre ľudské práva na potrebu odstránenia právnej neistoty na každom stupni súdnej sústavy, a z tejto perspektívy hodnotiť dĺžku jednotlivých častí konania.

22. Pokiaľ ide o vnútorné organizačné pomery súdu či subjektívne dôvody sudcu alebo súdnych úradníkov, ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadal o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a v konečnom dôsledku nezabavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné priet'ahy v súdnom konaní (I. ÚS 35/03, II. ÚS 52/99).

23. Zistené skutočnosti postačujú na vyvodenie záveru, že došlo k vzniku zbytočných priet'ahov postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 18CoE/463/2016. Postup krajského súdu nesmeroval efektívne k rýchlemu odstráneniu stavu právnej neistoty sťažovateľa a súd prispel podľa zistenia ústavného súdu k dĺžke napadnutého konania v takom rozsahu, že došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

24. Vo vzťahu ku konaniu vedenému pod sp. zn. 1CoE/36/2020 ústavný súd vníma, že jeho dĺžka sa sťažovateľovi zdá byť neprimerane dlhá. V tejto súvislosti uvádza, že nie každý zistený priet'ah

v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov. Ak ústavný súd zistí, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými prietáhmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevysloví porušenie základného práva zaručeného v tomto článku, a preto vo vzťahu k tomuto konaniu ústavný súd ústavnej sťažnosti nevyhovel.

IV.

Príkaz vo veci konať a priznanie primeraného finančného zadosťučinenia

25. Podľa § 133 ods. 3 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže prikázať, aby ten, kto porušil základné práva a slobody sťažovateľa svojou nečinnosťou, vo veci konal.

26. Ústavný súd v nadväznosti na svoje zistenia prikázal mestskému súdu konať vo veci bez zbytočných prietáhov, keďže po vrátení veci z odvolacieho súdu bude môcť ovplyvniť právoplatné skončenie konania (minimálne doručovaním rozhodnutia).

27. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

28. Sťažovateľ sa domáhal priznania finančného zadosťučinenia v sume 5 000 eur proti každému z porušovateľov, čo odôvodnil neschválením rozvrhu výťažku 10 rokov od prvého rozvrhového pojednávania, prietáhmi zapríčinenými nekonaním súdov v trvaní viac ako 7,5 roka, predmetom konania a stavom právnej neistoty. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovriešenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04). Pri určení výšky primeraného zadosťučinenia zohľadnil ústavný súd svoju judikatúru a zásadu spravodlivosti, ako aj skutočnosť, že sťažovateľ mohol dôvodne pociťovať právnu neistotu spôsobenú postupom mestského súdu a krajského súdu. Do úvahy zobral tiež celkovú dĺžku konania, správanie sťažovateľa v súdnom konaní. Zohľadnené bolo aj zavinenie súdov vo vzťahu k možnostiam urýchliť svoje konanie. Ústavný súd dospel vzhľadom na uvedené k záveru, že primerané finančné zadosťučinenie v tejto veci predstavuje sumu 2 000 eur proti mestskému súdu (bod 3 výroku tohto nálezu) a sumu 300 eur proti krajskému súdu (bod 4 výroku nálezu). Vo zvyšnej časti návrhu na priznanie finančného zadosťučinenia ústavný súd nevyhovel (bod 6 výroku tohto nálezu).

V.

Trovy konania

29. Ústavný súd priznal sťažovateľovi (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) nárok na náhradu trov konania v celkovej požadovanej sume 485,12 eur (bod 5 výroku tohto nálezu).

30. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľa ústavný súd vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov [ďalej len „vyhláška“ (§ 11 ods. 3 vyhlášky)]. Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2024

je vo výške 343,25 eur a hodnota režijného paušálu je vo výške 13,73 eur (podľa § 16 ods. 3 vyhlášky). Sťažovateľovi vznikol nárok na náhradu trov konania za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2024 (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie ústavnej sťažnosti ústavnému súdu).

31. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia sú mestský súd a krajský súd povinné uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 Civilného sporového poriadku) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. novembra 2024

Libor Duľa
predseda senátu